

Inicijativa ALAC:

Transparentnost Srbija inicirala je da Komisija za kontrolu državne pomoći razmotri slučaj višedecenijskog dodeljivanja poslova održavanja puteva od strane JP Putevi Srbije privatnim preduzećima za održavanje puteva bez prethodnog raspisivanja javne nabavke usluga i/ili radova.

Radovi se, naime, dodeljuju po ugovoru iz 1992. godine koji je nekoliko puta aneksiran, a poslednji put 2006. godine kada su se, prema navodima iz medija, „ugovorne strane sporazumele da se produži važnost ovog ugovora do zaključenja ugovora o javnim nabavkama usluga“, a nakon što JP Putevi Srbije sprovedu postupak javne nabavke po Zakonu o javnim nabavkama.

Posebnu pažnju pobudila nam je izjava direktora Puteva Srbije g. Drobnjaka da je pomenutu nabavku „nemoguće raspisati“ jer preduzeća za puteve ne bi mogla da obezbede bankarske garancije za ovaj posao zbog teške finansijske situacije u kojoj se nalaze, pa bi privatna preduzeća koja trenutno održavaju puteve izgubila posao.

Po našem razumevanju, ovakvo postupanje JP Putevi Srbije, pored toga što je suprotno Zakonu o javnim nabavkama, odstupa i od pravila komercijalnog poslovanja privrednih subjekata i može predstavljati državnu pomoć čiji su korisnici putarska preduzeća. U vezi sa tim od KKDP smo zatražili informaciju da li je razmatrala dozvoljenost državne pomoći u vezi sa navednim ugovorima JP Putevi Srbije i da li je ta državna pomoć bila prijavljena, odnosno da li se Komisija na bilo koji način izjašnjavala ili zauzimala pravne stavove o tome da li zaključivanje ovakvih ili drugih ugovora bez nadmetanja predstavlja državnu pomoć.

U slučaju da državna pomoć nije bila prijavljena, naveli smo da Komisija naš dopis može smatrati inicijativom da postupi u skladu sa svojim nadležnostima.

Od Komisije smo dobili odgovor da su analizirali zahtev na sednici i konstatovali da se radi o ugovorima zaključenim i aneksiranim pre stupanja na snagu pravila po kojima se dodeljuje pomoć javnim preduzećima i preduzećima koja pružaju usluge od opšteg ekonomskog interesa. Zbog toga Komisija nije razmatrala da li zaključivanje ovakvih ugovora bez nadmetanja predstavlja državnu pomoć.

Komisija se, inače, u odgovoru pozvala na odredbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Transparentnost Srbija će nastaviti da se bavi ovim slučajem, jer prema našem tumačenju pozivanje na prelazni sporazum i SSP nema uporišta. Naime, ti akti propisuju obaveze za Srbiju, odnosno propisuju u kojim situacijama bi Srbija morala da primeni kontrolu državne pomoći. Ti sporazumi, s druge strane, ne zabranjuju Srbiji da sprovodi kontrolu državne pomoći i kada nije obavezna. Pored ovog argumenta, postoji i dodatni, a to je okolnost da ovo uopšte ne bi ni bila državna pomoć javnom preduzeću Putevi Srbije, već pomoć učinjena trećim licima, putarskim preduzećima, koja pri tom ne ispunjava uslove iz glave Va (Usluge od opšteg ekonomskog interesa) Uredbe o pravilima za dodelu državne pomoći. Stoga je odredba SSP na koju se KKDP poziva, prema mišljenju TS, irelevantna.

Prilog: Dopis TS komisiji za kontrolu državne pomoći i odgovor KKDP Transparentnosti Srbija

Република Србија
Комисија за контролу државне помоћи
Кнеза Милоша 20
Београд

Предмет: захтев за приступ информацијама и иницијатива за поступање Комисије

Поштовани,

обраћамо Вам се поводом случаја на који је указано у медијима претходних дана, а који према нашем тумачењу има атрибуте државне помоћи (стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода, којим корисник државне помоћи стиче повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту).

Реч је о вишедеценијској пракси доделе послова одржавања путева од стране ЈП Путеви Србије приватним предузећима за одржавање путева без претходног расписивања јавне набавке услуга и/или радова. Радови се, наиме, додељују по уговору из 1992. године који је неколико пута анексиран, а последњи пут 2006. године када су се, према наводима из медија, „уговорне стране споразумеле да се продужи важност овог уговора до закључења уговора о јавним набавкама услуга“, а након што ЈП Путеви Србије спроведу поступак јавне набавке по Закону о јавним набавкама.

Посебну пажњу побудила нам је изјава директора Путева Србије г. Дробњака да је поменути набавку „немогуће расписати“ јер предузећа за путеве не би могла да обезбеде банкарске гаранције за овај посао због тешке финансијске ситуације у којој се налазе, па би приватна предузећа која тренутно одржавају путеве изгубила посао.

По нашем разумевању, овакво поступање ЈП Путеви Србије, поред тога што је супротно Закону о јавним набавкама, одступа и од правила комерцијалног пословања привредних субјеката и може представљати државну помоћ чији су корисници путарска предузећа. У вези са тим, овај допис представља захтев за приступ информацијама којим тражимо информацију о томе да ли је Комисија разматрала дозвољеност државне помоћи у вези са наведним уговорима ЈП Путеви Србије и да ли је та државна помоћ била пријављена, односно да ли се Комисија на било који начин изјашњавала или заузимала правне ставове о томе да ли закључивање оваквих или других уговора без надметања представља државну помоћ.

У сваком случају, овај допис можете сматрати иницијативом да Комисија поступи у складу са својим надлежностима за случај да државна помоћ није била пријављена

Детаљи о уговору и изјава г. Дробњака могу се наћи на адреси:

<https://insajder.net/sr/sajt/tema/1465/Odr%C5%BEavanje-puteva-bez-tendera-po-ugovoru-starom-24-godine.htm>

С поштовањем,
Немања Ненадић
Транспарентност Србија

У Београду,
14. 9. 2016.

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**
Број: 401-00-00143/2016-01
Београд, 24. новембар 2016. године

ТРАНСПАРЕНТНОСТ СРБИЈА

Палмотићева 31/III
11000 Београд

Вашим дописом без броја од дана 14. септембра 2016. године, доставили сте Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) захтев за приступ информацијама и иницијативу за поступање Комисије (у даљем тексту: Захтев) поводом случаја који према вашем тумачењу има атрибуте државне помоћи и на који је указано и у медијима.

Наиме, у Захтеву је наведено да се у поменутом случају ради о пракси доделе послова одржавања путева ЈП Путеви Србије, приватним предузећима за одржавање путева без претходног расписивања јавне набавке услуга и/или радова. Радови се додељују по уговору из 1992. године који је неколико пута анексиран, а последњи пут 2006. године када су се према наводима из медија „уговорне стране споразумеле да се продужи важност овог уговора до закључења уговора о јавним набавкама услуга“, а након што ЈП Путеви Србије спроведу поступак јавне набавке по Закону о јавним набавкама.

Даље, у Захтеву је прецизирано да је овакво поступање ЈП Путеви Србије, супротно Закону о јавним набавкама, да одступа од правила комерцијалног пословања привредних субјеката и може представљати државну помоћ чији корисници су путарска предузећа. У вези с тим, од Комисије је тражена информација да ли је Комисија разматрала дозвољеност државне помоћи у вези са наведеним уговорима ЈП Путеви Србије и да ли је та државна помоћ била пријављена, односно да ли се Комисија на било који начин изјашњавала или заузимала правне ставове о томе да ли закључивање оваквих или других уговора без надметања представља државну помоћ.

У складу са наведеним Комисија је на 76. седници Комисије, одржаној дана 24. новембра 2016. године анализирао Захтев и полазећи од тога да се у предметном Захтеву ради о поступању ЈП Путеви Србије напомиње да је, као полазну основу, разматрала одредбе Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08 – у даљем тексту: ССП)), односно Закон о потврђивању прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 83/08 – у даљем тексту: Прелазни споразум) од 1. јануара 2009. године.

Комисија је узела у обзир и одредбе члана 39. Прелазног споразума којим је предвиђено да ће, истеком рока од три године након ступања на снагу Прелазног споразума, Република Србија примењивати на јавна предузећа и предузећа којима су додељена посебна права, начела која су утврђена у Уговору о Европској заједници, са посебним упућивањем на члан 86. овог уговора. Посебна права јавних предузећа током прелазног периода неће укључивати могућност наметања квантитативних ограничења, или мера које имају исто дејство на увоз из Заједнице у Србију. Правила по којима је могуће доделити државну помоћ јавним предузећима и предузећима којима су додељена посебна права, односно привредним субјектима који пружају услуге од општег економског интереса, почела су са применом, доношењем Уредбе о изменама и допунама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, број 100/11-у даљем тексту: Уредба о изменама и допунама Уредбе), која је ступила на снагу 1. јануара 2012. године, тачније након истека рока од три године (члан 39. Прелазног споразума).

Из свега наведеног Комисија, констатује, да се у поменутом Захтеву ради о уговорима који су закључени и анексирани пре ступања на снагу правила по којима је могуће доделити државну помоћ јавним предузећима и предузећима којима су додељена посебна права, односно привредним субјектима који пружају услуге од општег економског интереса, односно пре ступања на снагу Уредбе о изменама и допунама Уредбе. С тим у вези, Комисија вас обавештава да није разматрала дозвољеност државне помоћи у вези са наведеним уговорима ЈП Путеви Србије, нити се на било који начин изјашњавала или заузимала правне ставове о томе да ли закључивање оваквих или других уговора без надметања представља државну помоћ.

Узимајући у обзир и то да је у Захтеву наведено да је поступање ЈП Путеви Србије супротно пре свега Закону о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015) и да је поменути набавку немогуће расписати, Комисија подсећа да су надлежности Комисије прописане чланом 9. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09), па наведено не представља надлежност Комисије, и упућује вас на орган у чијој надлежности су јавне набавке, што је сагласно и члану 19. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009 и 36/2010).

Достављено:

- Транспарентност Србија
- Архиви